Het heiligenboek

Heiligen aan het woord (15). Franciscus van Sales *Tom Zwaenepoel*

Franciscus wordt in 1567 geboren als oudste van dertien kinderen op het kasteel van Sales in Thorens-Glières, in het huidige Haute-Savoie in Frankrijk. Hij studeert in Parijs en Padua literatuur, filosofie en theologie. Na een zware spirituele crisis vindt hij door jarenlang gebed het vertrouwen in Gods liefde terug. Hij wordt priester (1593) en voert vanuit Annecy, de residentieplaats van de bisschop van Genève, een actieve bekeringsstrijd onder de protestanten van Savoye. Als bisschop van Genève (1602) werkt hij aan de uitvoering van de hervormingen van het concilie van Trente met onder andere een goede priesteropleiding en catechismusonderricht. Hij sterft in 1622.

In een tijd waarin splitsingen grote wonden slaan in het hart van de Kerk streeft Franciscus naar eenheid. Zijn grootste bezorgdheid bestaat erin de geloofsgemeenschap in zijn bisdom samen te houden. Daarbij gaat het hem hoofdzakelijk om geduld en tolerantie tegenover andersdenkenden en persoonlijke verdieping. Hij ziet het als zijn levensopgave om de naar het calvinisme overgestapte christenen met preken, huisbezoeken en gesprekken opnieuw te 'bekeren'. Bewust kiest hij voor de 'wapens van de liefde'. Voor hem zijn christenen „de levendige planten van de Kerk zodat ze vruchten van vroomheid brengen, ieder volgens zijn stand en zijn situatie" *(Introduction à la vie dévote, I, III)*. In *Traité de l'amour de Dieu* omschrijft hij de Kerk als „een tuin die met een oneindig aantal bloemen versierd is". „Daarom moeten er bloemen van verschillende grootte, kleur, geur en dus van verschillende volmaaktheid zijn. Alle hebben hun waarde, lieftalligheid en glans, en alle samen vormen in de vereniging van hun verscheidenheid een uiterst vriendelijke volmaakte schoonheid."

Franciscus" blik op zijn medemensen is zeer optimistisch. Als wijs raadgever van vorsten en pausen, gewaardeerd predikant en voornaam biechtvader en zielenleider is hij ervan overtuigd dat de mens zijn doel niet bereikt met strengheid, maar met vriendelijkheid en mildheid. Hij vraagt zijn medemensen om God te beminnen, te respecteren en te eren. Als God liefde is, kan Hij alleen liefde willen. De liefhebbende God trekt met zijn liefde de mensen naar zich toe en wil dat ze op dezelfde manier op zijn liefde antwoorden. Zo wordt de relatie met God een liefdesrelatie, een relatie van hart naar hart. De vaststelling dat alles wat gebeurt, uitdrukking is van de goddelijke liefde, schenkt de mens vertrouwen. In *Traité de l'amour de Dieu* lezen we: „De goddelijke deugd van de liefde is een vriendschap uit liefde, een onvergelijkbare, grenzeloze en bovennatuurlijke voorliefde die zoals de zon met haar stralen de hele ziel mooier maakt en alle geestelijke talenten vervolmaakt." En in een brief van 10 maart 1612 aan Mère Marie-Jacqueline Favre schrijft Franciscus: „God liefhebben is het grootste geluk van de ziel in dit leven en in de eeuwigheid."

In zijn populaire boek *Introduction à la vie dévote* (1609) geeft Franciscus heldere tips hoe de mens op zijn leef- en werkplaats een 'volkomen' christelijk leven kan leiden. Volgens het motto 'weinig en goed' volgt hij de kleine weg zonder noemenswaardige heldendaden. Dit is de weg van de kleine stappen, het alledaagse, het eenvoudige. Franciscus vraagt ons: doe niet het buitengewone, maar doe het gewone buitengewoon goed. Wil de mens de wereld veranderen, dan moet hij bij zichzelf beginnen.

Ook in zijn brieven aan Johanna Francisca de Chantal vinden we levensraad. In eenvoudige taal raakt hij de kern van een zinvol en intens leven: „Hoe minder het geduld met onrust en angstvalligheid is gemengd, hoe volmaakter het is" (5 december 1605). „Ik wens dat onze harten helemaal samengeperst zijn, aan alle kanten gesloten, zodat de wereldstormen niet binnendringen, met alleen een opening naar de hemel" (6 augustus 1606). „Ga altijd verder! Ook als we slechts langzaam vooruitgaan, zullen we toch een lange weg afleggen" (6 augustus 1606). Deze weg gaan we niet in ons eentje, maar met al onze dierbaren, en helemaal voorop leidt ons een stevige en betrouwbare hand naar de juiste richting en het doel van onze levenswandeling.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen,* Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

7 oktober, *9 uur,* *Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). Close-up,* korte rubriek met actualiteit op het snijpunt van samenleving en spiritualiteit. Slotaflevering van de tweedelige serie *Mensen aan de Grote Meren.* In Rwanda brengen de drie jonge reporters een bezoek aan een opvangcentrum voor seropositieve zwangere vrouwen. In andere projecten staat het belang van voeding centraal of het aanleren van een vak in een salesiaans opleidingscentrum. In het nog armere Burundi staan ze stil bij factoren die de cirkel van armoede kunnen doorbreken: het verlenen van microkrediet en de zorg voor gedegen onderwijs. Tot slot het docudrama *Hildegard van Bingen,* over de beroemde twaalfde-eeuwse Duitse mystica die onlangs werd uitgeroepen tot kerklerares. Zij is de vierde vrouw in de kerkgeschiedenis die deze eer te beurt valt.

De vrome kudde

Preek *Ingezonden door Paul Haentjens*

Een missiepreker hield een stevige, indrukwekkende preek over de hel en de duivel:

– Wanneer het Laatste Oordeel zal komen, zal er enkel nog pijn zijn, gejammer en tandengeknars!

Waarop Yvonneke, 85 jaar, in paniek:

– En wat moet ik dan doen? Ik ben al mijn tanden al kwijt...

Waarop de pater:

– Tanden zullen ter beschikking worden gesteld!

Versje *Ingezonden door Louis Jacobs*

In de nacht van de zondag voordien
was de maan van geen kanten te zien,
en toch kwam een maandag
direct na die zondag
en ook nog een dinsdag nadien.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK *& leven* · Vrome Kudde,** Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

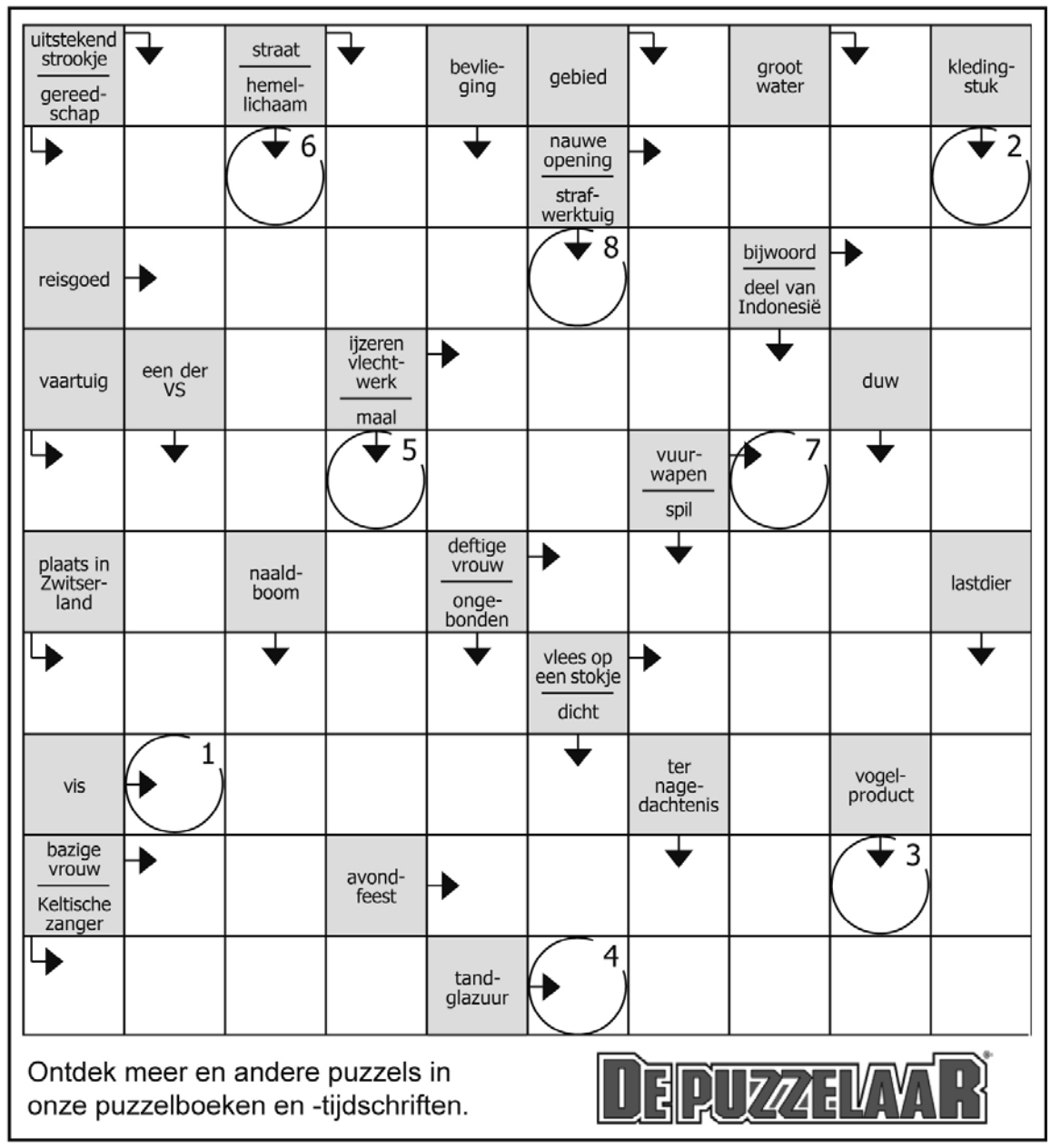

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: PRIKKLOK

1	2	3	4	5	6	7	8